HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לתינוק עני. שעל הציבור לפרנסו: **הא ר' יהודה.** שופר מיטלטל ומצוות אין מיטלטלין דמוקמה הוא אגב שופר תורת כלי עליו כדלקמן לעיל: **הא.** דקתני תרוייהו מטלטלין ר' שמעון היא דליית ליה מוקלה: **הא.** דקתני אף שופר אין מטלטלין ר' נחמיה דאמר

[1] אפי' תרווד אפי' טלית אין ניטלין אגב לגזוך תשמישו המיוחד ועיקר שופר לאו לגמוע מים קאי: **ומאי שופר.** דקתני נהנית ר' נחמיה דמקדמית נה לחצוצרות לאיסורא וכיון דמני אין מטלטלין את השופר תו לא גריך למתני מצוות דכ"ש היא דומיא ואינו רואי לגמע בו תינוק אגב שופר דמנח ניחא הוא מצוות ומצוות דמנח בסיפא הוא שופר דאיסתנו שמייהו כדרך תקלה: **נשופר של רחם הנשה.** אין תוקעין אגב נחושו שעם האדן קורין חצוצרות והוא שופר או אם בא עם האדן לשאול נמי יתקע אומרים לו בחצוצרות: **לפצפה.** פסולה לגולל ועלה שלה עגול וקנה שלה לבן כדלמרן בסוכה[ו]: **פסורה.** ממחילה היו קורין לגדול פתורה ולקטנה פתורתא ועכשיו נשתנו: **אף אנו נאמר.** אף אנו יכולים להוסיף אדרב תקדא לומר שגם זה נשתנה: **הוגלילא.** ממחילה היו קורין להמסך הוגלילא ועכשיו בי כסי ועכשיו נשתנו: המסך הוא הסמוך לבית הכוסות עשוי סגלגל כמין כדור ובתוכו קליפות קליפות הרבה כגלגל של ריחיים וקורין ליניפי"ל ולופנו דק מאד: בית הכוסות סוף הכרם שקורין פאנ"ץ וית הוא עובי שקורין דובלו"ן ותוכו עשוי כמין כוס. עובי בית הכוסות דופן כפולה ודבוקין הכפלים זה בזה בשומן: **מגד ג'.** שלא ניקב אלא ג' מן הכפלים כשרה שהבירו קומתו: **מב' לדדין.** שניקבו שניים בעובי בית הכוסות. מקום יש בראש הכרם סמוך להמסך קודי בית הכוסות, שהוא כעין כוס ויש בו שביב שאתו עובי שני כפלים כפולים ודבוקים ונלע"ז דלובלי"ן, ומגגל מתו תחובה בתוכו עובי ומתוך עובי לפצה לה שלא נקבתה כולה (כתובות עו: וכע"ז חולין מח:). **דמצד אחד.** שנקבה את דופן הפנימית ולא נקבה את החיצונית (חולין שם) ואין ממחט נראה אלא מנפצים (כתובות שם). **כשרה.** שאין זה נקב (שם) שחבירתה מגיעה עליה (חולין שם).

הא ר' יהודה. לר' יהודה מטלטלין שופר אע"ג דמלאכתו לאיסור שרי לטלטולי לגוזך גופו ומקומו כדמוכח בפרק כל הכלים (לקמן קכד:) דלאמר רב מכבדות של מילתא מותר לטלטל בשבת ושל תמרה אסור פירוש לפי שמלאכתו לאיסור ור' אלעזר אמר אף של תמרה בזמן שעסקין בהלימת גופו ומקומו של לא היו עושין אותן אלא לישב עליהן הלכך לא גזרו בהן רבנן משום של תמרה. לקמן בפרק כל הכלים (שם) גבי הא דתניא [ורבנן] ממעטין שעל גב החימוס[ג] משמע דהא דתני ר"י בדבר שמלאכתו לאיסור לגוזך גופו ומקומו ותניא נמי בפרק כירה (לקמן קף מד.) ר' יהודה אומר כל הגרות של מתכת מטלטלין חוץ מן הגר שהדליקו בו בשבת אבל בחצוצרות אסר משום דכיון דלא חזי למלאכת היתר אלא לאיסור מעטו מקלה ליה לגמרי ממלאכת היתר והוי כמוקצה שיחדה למעות והניח עליה מעות דאמר רב יהודה ג"ר (לקמן קף מד:): לאסור לטלטלה [ומוקי לה כר' יהודה וכמו קיבה של תרנגולים דאסמע לקמן (קף מה:)] **לאסור לר' יהודה אפי' לגוזך גופו ומקומו: הא ר' שמעון.** דלית ליה מוקלה אגב מוקלה מחמת שמרון כיס ודוקא לגוזך גופו או מקומו הוא דשרי אבל מחמה לגל מודה ר"ש לאסור דתנן בפרק כל הכלים (לקמן קף קכב:) נוטל אדם את הקורנס לפצע בו את המגוזים קורדום לחתוך בו דבילה אבל מחמה לגל לאסור וכר' שמעון היא דמקמני סיפא מחט של יד ליטול בו את הקוץ ובהמחניקן (סנהדרין קף פד:) מוקי לה כר' שמעון ובשילהי התורג (לקמן קו.) נמי מוכח מינה דמפיס מורסא מותר לכתחילה והיינו דמפיס מורסא מוקמא כר"ש בריש פ' ח' שרצים (לקמן קף קז:) ופסי בתרא (לקמן קנו.) נמי פשיטא לן דמתניתין דכל הכלים אתיא כר"ש דקתני דבמוקלה מחמת מחרון כיס מודה ר"ש דתנן כל הכלים ניטלין בשבת חוץ ממסר הגדול ויתד של מחריצה[ד] ונבי מכבדות של תמרה (קף קכד:) דלפריך הלא מחמה לגל נימא כר"ש ס"ל:

ר' אלעזר קף של תמרה ומי אמרי ר"ש קף מחמה לגל מאי קושיא דילמא ר' אלעזר כר"ש ס"ל[ה]:

הא ר' נחמיה. ההיא דלמקרא שופר וחצוצרות דתניא בפרק חבית (לקמן קף קמו.) אפי' תרווד אפי' טלית אפי' סכין אין ניטלין אגב לגזוך תשמישן ופי' בקונטרס תשמישן המיוחד להם ומשמע לפי' דכלי שמלאכתו לאיסור אסור לטלטלו לשום צורך דהא מיוחד למלאכת איסור ואגן בעינן שיהא מיוחד לגזוך אותו דבר שניטלו בשבת וקשה לר"ת דלמר בפרק חבית (ג"ז שם) מותלות של תמרים ושל גרוגרות מתיר אבל לא מפקיע ולא מותר ומוקי לה כר' נחמיה וכן בפרק בכל מערבין (עירובין קף לה. ושם) הכא במנעול דקטיר במיתנא ובעי סכינא למיפסקיה ומוקי כר' נחמיה ואמאי אסר בסכין היום שהוא עומד ומיוחד לחתיכה והר"ר שמעון הזקן הקשה לפירוש הקונטרס דהיכי קאמר רבא בפרק כל הכלים (לקמן קף קכד.) ותמה ר' נחמיה למימר דאפי' כלי שמלאכתו להיתר לגזוך גופו או לגזוך מקומו אין מחמה לגל לא היכי שרי לגזוך מקומו ותשמיש המיוחד לו ואי[ו] ודומק ר"ת לומר לפי' הקונטרס דקערות אסר שמלאכתו בהן דדרך להסיקן כל שעה חשיב לגזוך מקומו ותשמיש המיוחד לו וגרסה לר"ת אלא שרי ר' נחמיה אלא משמיש הרגיל לעשות ממנו בחול כגון קורנס לפצע בו את המגוזים וקורדום לחתוך בו את הדבילה והיינו לגזוך תשמישו דקאמר כלומר מה שרגיל לעשות בו בחול ולא לחתוך אלא לאפוקי אלא מחמה לגל וכגון תשמישים שאינו רגיל לחתוך כגון חותלות של תמרים בסכין או מנעול דקטיר במיתנא ושופר נמי אין דרך בחול לגמע בו מים לחיונו והסקה כגלים דתניא בפרק כל הכלים (לקמן קף קכד:)[ז] אין מסיקין בכלים כו' ומוקי לה כר' נחמיה ומפיק ר"ת דאיה מפרק כל הכלים (ג"ז שם) דתנן כל הכלים ניטלין לגזוך ושלא לגזוך ר' נחמיה אומר אין ניטלין אלא לגזוך ומפרש רבה בגמרא דבר שמלאכתו להיתר לגזוך גופו ולגזוך מקומו דבר שמלאכתו לאיסור לגזוך גופו אין לגזוך מקומו לא והשתא מה לו להזכיר דבר שמלאכתו לאיסור כיון דמתניתין לא מיירי אלא במלאכתו להיתר אלא ודאי משום ר' נחמיה דקתני למימר ואתא ר' נחמיה למימר דאפי' דבר שמלאכתו להיתר כו' ומשום דמשום ר' נחמיה מלאכתו להיתר במלאכתו לאיסור נקט מלאכתו לאיסור דלר' נחמיה תרוייהו לגזוך גופו אבל אי ולגזוך מקומו לא ולגבי תרוייהו לגזוך גופו ומקומו אבל מחמה לגל לא ולשון אפי' משמע נמי הכי:

למחט שנמצאת. דתניא בתלו טרפות (חולין קף ג. ושם) ובהמדיר (כתובות קף עו:) מלד אחד כשירה מג' לדדין טרפה ופי' בקונטרס בעובי בית הכוסות הוא דאיכא לפלוגי הכי אבל בהמסך אפי' מלד אחד כשירה ואע"ג דתניא בתלו טרפה אין זה סתימה והכי נמי דמסתפינן מלאכתי[א] אע"ג דניקב עור אחד כשירה[ב] ומפקא מינה הא דמסתפינן לאיסתי אע"ג דליכא שוה דמי למימר דלוקח מלד אחד כשירה[ג] דקרו בסמוך אי אפי' מלד אחד טרפה כיון שניקב עור אחד שלא[ד] להכי מסתפינן אמיעוטי[ה] דאפי' בהוגלילא מלד אחד כשירה[ו] ועוד מוכ"י דמסתפינן למימר כפי' רש"י דבהמסך אפי' מלד אחד טרפה[ז] דמיישינן שמא ניקב לחוץ וחזר ונכרית כמו יפב לו קוץ בוושטו[ח] דהכי הלכתא התם למיישינן שמא הבריח ותושבין לספק דרוסה ואפי' למאן דלית ליה התם נקוב שמא בזמנו דק חיים והא דבעי בחלו טרפות ניקבו לחוץ היינו כגון דידעינן דשוב לא הבריח כגון שהלכה מחט בפיניו ושחטוה מיד:

נפקא

לחינוק בציבור נמי חזי לגמע לתינוק עני ותו הא דתניא כשם שמטלטלין את השופר כך מטלטלין את חצוצרות מני אלא לא קשיא הא ר' יהודה הא [א]ר' שמעון הא [ב]ר' נחמיה ומאי שופר נמי חצוצרות כדרב חסדא דא"ר חסדא [ג]הני תלת מילי אישתני שמייהו מכי חרב בית המקדש חצוצרתא שופרא שופרא חצוצרתא למאי נפקא מינה לשופר של ראש השנה ערבה צפצפה ערבה למאי ג"מ ללולב פתורה פתורתא פתורתא פתורה למאי ג"מ למקח וממכר אמר אביי אף אנו נאמר הובלילא בי כסי בי כסי הובלילא למאי נפקא מינה [ג]למחט שנמצאת בעובי בית הכוסות דמצד אחד כשירה ומשני צדדים טריפה אמר רב אשי [ד]אף אנו נאמר בבל [ה]בורסיף בורסיף בבל למאי

---

[1] אפי' תרווד אפי' טלית אין ניטלין אגב לגזוך תשמישו המיוחד ועיקר שופר לאו לגמוע מים קאי: **ומאי שופר.** דקתני נהנית ר' נחמיה דמקדמית נה לחצוצרות לאיסורא וכיון דמני אין מטלטלין את השופר תו לא גריך למתני מצוות דכ"ש היא דומיא ואינו רואי לגמע בו תינוק אגב שופר דמנח ניחא הוא מצוות ומצוות דמנח בסיפא הוא שופר דאיסתנו שמייהו כדרך תקלה: **נשופר של רחם הנשה.** אין תוקעין אגב נחושו שעם האדן קורין חצוצרות והוא שופר או אם בא עם האדן לשאול נמי יתקע אומרים לו בחצוצרות: **לפצפה.** פסולה לגולל ועלה שלה עגול וקנה שלה לבן כדלמרן בסוכה[ו]: **פסורה.** ממחילה היו קורין לגדול פתורה ולקטנה פתורתא ועכשיו נשתנו: **אף אנו נאמר.** אף אנו יכולים להוסיף אדרב תקדא לומר שגם זה נשתנה: **הוגלילא.** ממחילה היו קורין להמסך הוגלילא ועכשיו בי כסי ועכשיו נשתנו: המסך הוא הסמוך לבית הכוסות עשוי סגלגל כמין כדור ובתוכו קליפות קליפות הרבה כגלגל של ריחיים וקורין ליניפי"ל ולופנו דק מאד: בית הכוסות סוף הכרם שקורין פאנ"ץ וית הוא עובי שקורין דובלו"ן ותוכו עשוי כמין כוס. עובי בית הכוסות דופן כפולה ודבוקין הכפלים זה בזה בשומן: **מגד ג'.** שלא ניקב אלא ג' מן הכפלים כשרה שהבירו קומתו: **מב' לדדין.** שניקבו שניים בעובי בית הכוסות. מקום יש בראש הכרם סמוך להמסך קודי בית הכוסות, שהוא כעין כוס ויש בו שביב שאתו עובי שני כפלים כפולים ודבוקים ונלע"ז דלובלי"ן, ומגגל מתו תחובה בתוכו עובי ומתוך עובי לפצה לה שלא נקבתה כולה (כתובות עו: וכע"ז חולין מח:). **דמצד אחד.** שנקבה את דופן הפנימית ולא נקבה את החיצונית (חולין שם) ואין ממחט נראה אלא מנפצים (כתובות שם). **כשרה.** שאין זה נקב (שם) שחבירתה מגיעה עליה (חולין שם).

הא ר' יהודה. לר' יהודה מטלטלין שופר אע"ג דמלאכתו לאיסור שרי לטלטולי לגוזך גופו ומקומו של לא היו עושין אותן אלא לישב עליהן הלכך לא גזרו בהן רבנן משום של תמרה. לקמן בפרק כל הכלים (שם) גבי הא דתניא [ורבנן] ממעטין שעל גב החימוס[ג] משמע דהא דתני ר"י בדבר שמלאכתו לאיסור לגוזך גופו ומקומו ותניא נמי בפרק כירה (לקמן קף מד.) ר' יהודה אומר כל הגרות של מתכת מטלטלין חוץ מן הגר שהדליקו בו בשבת אבל בחצוצרות אסר משום דכיון דלא חזי למלאכת היתר אלא לאיסור מעטו מקלה ליה לגמרי ממלאכת היתר והוי כמוקצה שיחדה למעות והניח עליה מעות דאמר רב יהודה ג"ר (לקמן קף מד:): לאסור לטלטלה [ומוקי לה כר' יהודה וכמו קיבה של תרנגולים דאסמע לקמן (קף מה:)] **לאסור לר' יהודה אפי' לגוזך גופו ומקומו: הא ר' שמעון.** דלית ליה מוקלה אגב מוקלה מחמת שמרון כיס ודוקא לגוזך גופו או מקומו הוא דשרי אבל מחמה לגל מודה ר"ש לאסור דתנן בפרק כל הכלים (לקמן קף קכב:) נוטל אדם את הקורנס לפצע בו את המגוזים קורדום לחתוך בו דבילה אבל מחמה לגל לאסור וכר' שמעון היא דמקמני סיפא מחט של יד ליטול בו את הקוץ ובהמחניקן (סנהדרין קף פד:) מוקי לה כר' שמעון ובשילהי התורג (לקמן קו.) נמי מוכח מינה דמפיס מורסא מותר לכתחילה והיינו דמפיס מורסא מוקמא כר"ש בריש פ' ח' שרצים (לקמן קף קז:) ופסי בתרא (לקמן קנו.) נמי פשיטא לן דמתניתין דכל הכלים אתיא כר"ש דקתני דבמוקלה מחמת מחרון כיס מודה ר"ש דתנן כל הכלים ניטלין בשבת חוץ ממסר הגדול ויתד של מחריצה[ד] ונבי מכבדות של תמרה (קף קכד:) דלפריך הלא מחמה לגל נימא כר"ש ס"ל[ה]:

ר' אלעזר קף של תמרה ומי אמרי ר"ש קף מחמה לגל מאי קושיא דילמא ר' אלעזר כר"ש ס"ל:

הא ר' נחמיה. ההיא דלמקרא שופר וחצוצרות דתניא בפרק חבית (לקמן קף קמו.) אפי' תרווד אפי' טלית אפי' סכין אין ניטלין אגב לגזוך תשמישן ופי' בקונטרס תשמישן המיוחד להם ומשמע לפי' דכלי שמלאכתו לאיסור אסור לטלטלו לשום צורך דהא מיוחד למלאכת איסור ואגן בעינן שיהא מיוחד לגזוך אותו דבר שניטלו בשבת וקשה לר"ת דלמר בפרק חבית (ג"ז שם) מותלות של תמרים ושל גרוגרות מתיר אבל לא מפקיע ולא מותר ומוקי לה כר' נחמיה וכן בפרק בכל מערבין (עירובין קף לה. ושם) הכא במנעול דקטיר במיתנא ובעי סכינא למיפסקיה ומוקי כר' נחמיה ואמאי אסר בסכין היום שהוא עומד ומיוחד לחתיכה והר"ר שמעון הזקן הקשה לפירוש הקונטרס דהיכי קאמר רבא בפרק כל הכלים (לקמן קף קכד.) ותמה ר' נחמיה למימר דאפי' כלי שמלאכתו להיתר לגזוך גופו או לגזוך מקומו אין מחמה לגל לא היכי שרי לגזוך מקומו ותשמיש המיוחד לו ואי[ו] ודומק ר"ת לומר לפי' הקונטרס דקערות אסר שמלאכתו בהן דדרך להסיקן כל שעה חשיב לגזוך מקומו ותשמיש המיוחד לו וגרסה לר"ת אלא שרי ר' נחמיה אלא משמיש הרגיל לעשות ממנו בחול כגון קורנס לפצע בו את המגוזים וקורדום לחתוך בו את הדבילה והיינו לגזוך תשמישו דקאמר כלומר מה שרגיל לעשות בו בחול ולא לחתוך אלא לאפוקי אלא מחמה לגל וכגון תשמישים שאינו רגיל לחתוך כגון חותלות של תמרים בסכין או מנעול דקטיר במיתנא ושופר נמי אין דרך בחול לגמע בו מים לחיונו והסקה כגלים דתניא בפרק כל הכלים (לקמן קף קכד:)[ז] אין מסיקין בכלים כו' ומוקי לה כר' נחמיה ומפיק ר"ת דאיה מפרק כל הכלים (ג"ז שם) דתנן כל הכלים ניטלין לגזוך ושלא לגזוך ר' נחמיה אומר אין ניטלין אלא לגזוך ומפרש רבה בגמרא דבר שמלאכתו להיתר לגזוך גופו ולגזוך מקומו דבר שמלאכתו לאיסור לגזוך גופו אין לגזוך מקומו לא והשתא מה לו להזכיר דבר שמלאכתו לאיסור כיון דמתניתין לא מיירי אלא במלאכתו להיתר אלא ודאי משום ר' נחמיה דקתני למימר ואתא ר' נחמיה למימר דאפי' דבר שמלאכתו להיתר כו' ומשום דמשום ר' נחמיה מלאכתו להיתר במלאכתו לאיסור נקט מלאכתו לאיסור דלר' נחמיה תרוייהו לגזוך גופו אבל אי ולגזוך מקומו לא ולגבי תרוייהו לגזוך גופו ומקומו אבל מחמה לגל לא ולשון אפי' משמע נמי הכי:

למחט שנמצאת. דתניא בתלו טרפות (חולין קף ג. ושם) ובהמדיר (כתובות קף עו:) מלד אחד כשירה מג' לדדין טרפה ופי' בקונטרס בעובי בית הכוסות הוא דאיכא לפלוגי הכי אבל בהמסך אפי' מלד אחד כשירה ואע"ג דתניא בתלו טרפה אין זה סתימה והכי נמי דמסתפינן מלאכתי[א] אע"ג דניקב עור אחד כשירה[ב] ומפקא מינה הא דמסתפינן לאיסתי אע"ג דליכא שוה דמי למימר דלוקח מלד אחד כשירה[ג] דקרו בסמוך אי אפי' מלד אחד טרפה כיון שניקב עור אחד שלא[ד] להכי מסתפינן אמיעוטי[ה] דאפי' בהוגלילא מלד אחד כשירה[ו] ועוד מוכ"י דמסתפינן למימר כפי' רש"י דבהמסך אפי' מלד אחד טרפה[ז] דמיישינן שמא ניקב לחוץ וחזר ונכרית כמו יפב לו קוץ בוושטו[ח] דהכי הלכתא התם למיישינן שמא הבריח ותושבין לספק דרוסה ואפי' למאן דלית ליה התם נקוב שמא בזמנו דק חיים והא דבעי בחלו טרפות ניקבו לחוץ היינו כגון דידעינן דשוב לא הבריח כגון שהלכה מחט בפיניו ושחטוה מיד:

נפקא

א) ועוד קשה הא דמ"ל אגבי (שם) לרבה מגיעא ד"ר"ש קערות היכי מטלטלים להו ולרבה (לדיליה) [מגיעא דר"ש] מי ניחא הא דמ"ל מטלטלי אגב נמשמים המיוחד לו ודומק ר"ת שם:

תום' ישנים

קלח א מיי' פכ"ה מהל' שבת הל' ג סמג לאוין סה טוש"ע ס"ח סי' שח סעיף ג ד:

מוסף תוספות

א. א"כ רב היכי ס"ל הכי. מוס' הל"ש. ב. דאמ' דבר שמלאכתו לאיסור מטלטלי, לצורך מקומו אסור. מוס' הל"ש. ג. ומוקי לה ברפוי וכר' יהודה וכדתניא וכו' ודייק טעמא דרפוי, הא אינו רפוי לא, ופריך לרבא דאמר דבר שמלאכתו לאיסור, לצורך מקומו מותר, ומשני ההיא ר' יהודה משום ר' אלעזר היא, אבל ר' יהוד' גופי' ס"ל אפי' אינו רפוי מותר. מוס' הל"ש. ד. ומניין פשוט לו דההיא משנה ר"ש היא, אלא לאו משום דפשיטא לי' דכולה מתניתי' דכל הכלים כר"ש אתיא. מוס' הל"ש. ה. אלא משמע דפשיטא לי' לתלמודא דליכא מאן דשרי דבר שמלאכתו לאיסור מחמה לצל. מוס' הל"ש. ו. שיהא מפולש. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. ז. ואגב דנקט מצד אחד בשרה נקט נמי מב' צדדין טריפה אע"ג דמילתא דפשיטא היא. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. ח. ומדובק שם בשומן. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. ט. דאותו דבקות. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. י. אפי' וכו' שניקבו שני העורות וכו' שלא יצא הרעי. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. יא. רבותא קמ"ל, לפי שיש לו שני עורות, וקמ"ל. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. יב. אפ"ה כשרה עד שניקבו שניהם וכו' וא"ת הא אמרינן וכו' למאי נפק"מ למחט שנמצאת בעובי בית הכוסות, והשתא מאי נפקותא איתא, הא בתרוייהו אמרי' מצד א' כשרה מב' צדדים טרפה גם בהובלילא, ר"ל. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. יג. בהובלילא דהיינו המסס. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. יד. כיון שלא ניקב אלא חצי עור והנשאר מגין יפה. ריטב"ם. טו. עכשיו. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. טז. היינו מה שהיו רגילים לקרות בית הכוסות. מוס' חולין נ: ד"ה ממט. יז. ואין חבירו מגין עליו. ריטב"ם. יח. ותנא בית הכוסות ממש קתני. ריטב"ם. יט. וכ"ש בהמסס. ריטב"ם. כ. ואפי' את"ל דאין סבירא שיהא טריפה הואיל ולא ניקב אלא חצי עור. מוס' חולין נ: ד"ה ממט.

גליון הש"ס

תום' ד"ה הא ר' יהודה וכו' ומוקי לה כר' יהודה. וע"ש ע"ב תוס' ד"ה מן עליה: **באיר דאמור לר' יהודה.** עי' פיה"ש שם ד"ה אלא למרנולון:

לעזי רש"י

צינפיי"ל. הקיבה השלישית של מעלי-הגירה. **פאנצ"א [פנצ"א].** הקיבה הראשונה של מעלי גירה. **דובלו"ן.** קיפול בקיבה השניה של מעלי גירה.

מוסף רש"י

חצוצרתא. פשוטה ואינה של מיל (סוכה לד.). **שיפורא.** כפוף (שם). **צפצפה.** ועכשיו נשתנית שמה ויוקרין לו ערבה (שם). **פתורתא פתורא.** כתחת גדולה וכתחת קטנה, ושם היו רגילין לקרות לגדולה מלך קטנה ושל קטנה לגדולה (שם). **אף אנו נאמר.** אף אני יש בידי עוד לחת שנמלאת בעובי בית הכוסות. מקום יש בראש הכרם סמוך להמסך קודי בית הכוסות, שהוא כעין כוס ויש בו שביב שאתו עובי שני כפלים כפולים ודבוקים ונלע"ז דלובלי"ן, ומגגל מתו תחובה בתוכו עובי ומתוך עובי לפצה לה שלא נקבתה כולה (כתובות עו: וכע"ז חולין מח:). **דמצד אחד.** שנקבה את דופן הפנימית ולא נקבה את החיצונית (חולין שם) ואין ממחט נראה אלא מנפצים (כתובות שם). **כשרה.** שאין זה נקב (שם) שחבירתה מגיעה עליה (חולין שם).

רב נסים גאון

למאי נפקא מינה למחט שנמצאת בעובי בית הכוסות. תגד אצל דלך [תמצא עיקר זה] בפרק אלו טריפות [דף נ] ובכתובות בפרק המדיר [דף עו].

רבינו חננאל

ותניא מטלטלין שופר וחצוצרות ותניא מטלטלין שופר ולא חצוצרות. ואוקימנא להו הא ר' יהודה הא ר' שמעון והא ר' נחמיה.

הדרן עלך במה מדליקין.